

Odbudowa uszkodzonej infrastruktury i urządzeń na ujęciu wody w Lwówku Śląskim”**DNSH – zasada nieczynienia znaczącej szkody środowisku**

1. Wykonawca zobowiązany jest do realizacji przedmiotu zamówienia zgodnie z zasadą DNSH, poprzez wdrożenie m.in. następujących działań i środków:

1) Łagodzenie zmian klimatu

- a) Zastosowanie materiałów niskoemisyjnych – wygania wobec materiałów zgodnie z opisem technicznym projektu zagospodarowania terenu
- b) Minimalizacja zużycia energii na placu budowy (stosowanie maszyn energooszczędnych)
- c) Lokalizacja zaplecza budowy/skład materiałów budowlanych w miarę możliwości w niedalekiej odległości od wjazdu na teren Inwestycji aby ograniczyć emisję z transportu.
- d) Do prac będą dopuszczone jedynie maszyny i urządzenia dobrze konserwowane, które spełniają wymogi stosownych rozporządzeń, tj. muszą posiadać oznakowanie CE i oznakowanie gwarantowanego poziomu mocy akustycznej oraz deklarację zgodności WE.
- e) Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na właściwości wykonywanych robót montażowych jak i przy wykonywaniu czynności pomocniczych oraz w czasie transportu, załadunku i wyładunku materiałów, sprzętu itp. Sprzęt powinien być stale utrzymywany w dobrym stanie technicznym.

2) Adaptacja do zmian klimatu

- a) Użycie materiałów odpornych na ekstremalne warunki (mróz, opady, UV, upał),
- b) stosowanie materiałów i urządzeń zgodnie z opisem technicznym Projektu zagospodarowania terenu,
- c) Działania, które należy podjąć w celu zminimalizowania emisji do powietrza podczas fazy budowy:
 - wszystkie materiały mogące powodować pylenie podczas transportu powinny być przykrywane; w tym celu ciężarówki powinny być zaopatrzone w plandeki;
 - aby zapobiec powstawaniu pyłów w czasie transportu, powinny zostać wprowadzone również ograniczenia prędkości; zalecana prędkość maszyn budowlanych oraz ciężarówek to 20km/h na terenach mieszkaniowych;
 - wszystkie wykorzystywane pojazdy powinny spełniać wymogi w zakresie dopuszczalnych poziomów emisji spalin oraz powinny być utrzymane w odpowiednim stanie technicznym w celu minimalizacji zanieczyszczeń powietrza gazami spalinowymi;
 - wszystkie kompresory i agregaty prądotwórcze powinny spełniać wymogi standardów emisyjnych;
 - wykopy powinny być zasypywane, a nawierzchnie dróg i chodników odtwarzane, bezpośrednio po zakończeniu prac budowlanych;
 - na terenie budowy należy bezwzględnie zakazać palenia opon, plastiku, paliwa, itd.

3) Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi i morskimi

W celu zapobiegania przedostawaniu się substancji szkodliwych (np. olejów, pyłów, zawiesin, itp) do wód gruntowych i powierzchniowych. Wykonawca robót zobowiązany jest m.in. do:

- Przechowywania materiałów budowlanych pod przykryciem,
- Ochrony studzienek kanalizacyjnych zlokalizowanych na placu budowy.
- Zabezpieczenie gruntu przed substancjami ropopochodnymi:

Odbudowa uszkodzonej infrastruktury i urządzeń na ujęciu wody w Lwówku Śląskim”

Przed przystąpieniem do wykonywania wykopów na terenach zielonych należy zdjąć humus (warstwa ok. 20-30cm) i odłożyć go tak by nie zmieszał się z pozostałym gruntem z wykopów. Humus powinien być zdjęty nie tylko nad wykopem, ale także z pasa, na którym składowany będzie urobek. Po zasypaniu wykopów humus należy rozścielić na powierzchni terenu.

W trakcie budowy planowanego przedsięwzięcia istnieje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi, pochodzącymi od pojazdów mechanicznych (samochody ciężarowe, koparki, spycharki, maszyny wiertnicze), smarami i innymi materiałami niezbędnymi do konserwacji i ewentualnej naprawy maszyn. W fazie budowy, wszelkie zabiegi konserwacyjne prowadzone powinny być w jednym miejscu, **poza strefą ochrony bezpośredniej ujęcia wody**, z dala od studni. Zaleca się przeprowadzanie wszelkich działań konserwacyjno – naprawczych w wyspecjalizowanych punktach lub warsztatach mechanicznych. Prace konserwacyjno – remontowych sprzętu budowlanego nie prowadzi się na terenie budowy.

NA terenie budowy bezwzględnie zapobiegać ewentualnym wpływom wymywanych cząstek olejów i smarów do środowiska gruntowego. Prace konserwacyjne należy prowadzić na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu wskazanym przez Zamawiającego. Dla ograniczenia nieprzewidzianych wycieków olejów odpadowych do gruntu należy stosować sprzęt budowlany sprawny technicznie, który powinien być poddawany regularnym kontrolom i przeglądom. Urządzenia i maszyny budowlane powinny być atestowane, wysokiej jakości. Przy zastosowaniu sprawnych urządzeń i maszyn budowlanych do minimum ograniczymy prawdopodobieństwo wycieku olejów do środowiska gruntowego. W trakcie przerw w pracy sprzęt budowlany powinien być wyłączany (należy unikać pozostawiania maszyn budowlanych na biegu jałowym), dzięki czemu ograniczona będzie zarówno emisja spalin do powietrza atmosferycznego, jak również sprzęt zużywany będzie w mniejszym stopniu (zmniejszy się tym samym ilość wykorzystywanych do napraw maszyn środków uchodzących za niebezpieczne). Należy stosować oleje i smary o wydłużonym okresie użytkowania, by zapobiec gromadzeniu odpadów w opakowaniowych ze środkami zawierającymi resztki w/w środków. Zakazuje się odprowadzania olejów odpadowych do wód lub do ziemi.

4) Gospodarka o obiegu zamkniętym

Na etapie budowy będą powstawać odpady związane z:

- pracami ziemnymi związanymi z planowanym przedsięwzięciem;
- użytkowaniem i konserwacją sprzętu budowlanego;
- funkcjonowaniem zaplecza socjalnego pracowników;

Wykonawca powinien mieć prawnie uregulowaną gospodarkę odpadami i posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i decyzje. Do każdego protokołu odbioru robót wykonawca dołączy karty przekazania odpadów.

Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów budowlanych i gromadzenia ich w oznakowanych kontenerach. Odpady muszą być przekazywane wyłącznie podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola

Podczas realizacji inwestycji budowlanych należy stosować materiały o niskiej emisyjności oraz bezpieczne dla zdrowia ludzi i środowiska.

Ponadto celem ograniczenia hałasu i pyłu Wykonawca zobowiązany jest m.in. do:

- a) Ograniczanie prędkości pojazdów na terenie budowy (np. do 15 km/h),

Odbudowa uszkodzonej infrastruktury i urządzeń na ujęciu wody w Lwówku Śląskim”

- b) Stosowanie nowoczesnych maszyn i urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu
- c) Ograniczenie godzin pracy urządzeń hałasujących
- d) Regularne czyszczenie kół pojazdów przed wyjazdem z budowy
- e) Hałas i wibracje będą generowane przez ciężki sprzęt, taki jak koparki, agregaty prądotwórcze i ciężarówka. Główne działania obniżające poziom hałasu obejmują:
 - należy wprowadzić zakaz prowadzenia prac związanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu podczas godzin nocnych. Na terenach budowy znajdujących się w odległości do 150 m od terenów mieszkaniowych prace nie powinny być prowadzone w godzinach od 22:00 do 6:00;
 - wszystkie maszyny i pojazdy powinny spełniać wymagania odpowiednich regulacji dotyczących emisji hałasu, jak również powinny być odpowiednio utrzymane i eksploatowane w celu zminimalizowania generowanego hałasu i wibracji.
 - zastosować należy kompresory i agregaty prądotwórcze o obniżonej mocy akustycznej;
 - w terenie zabudowanym prędkość powinna być ograniczona do 20 km/h.

6) Ochrona bioróżnorodności i ekosystemów

Zachowanie istniejącej zieleni w miarę możliwości oraz jej zabezpieczenie na czas robót. Rekultywacja terenu po budowie i nasadzenia gatunkami rodzimymi.

2. W ramach realizacji przedmiotu zamówienia Wykonawca zobowiązany jest do:

1) Opracowania „Raportu otwarcia” dotyczącego zgodności planowanej inwestycji z zasadą DNSH.

Raport otwarcia przekazany zostanie Zamawiającemu wraz z dokumentacją projektową i będzie uwzględniał m.in.:

- a) Opis planowanej inwestycji,
 - b) Wskazanie wpływu na ww. 6 celów środowiskowych,
 - c) Ocenę zgodności inwestycji z obowiązującymi przepisami środowiskowymi,
 - d) Wskazanie środków zapobiegawczych lub łagodzących,
 - e) Wnioski potwierdzające brak znaczącej szkody dla środowiska,
 - f) Załączniki potwierdzające.
- 2) Opracowania „Raportu zamknięcia”, potwierdzającego, że zrealizowana inwestycja:
- a) Została wykonana zgodnie z założeniami określonymi w raporcie otwarcia,
 - b) Nie wyrządziła poważnych szkód środowiskowych,
 - c) Spełnia warunki zasady DNSH,
 - d) Obejmuje opis wykonanych robót, ocenę wpływu na cele środowiskowe oraz dokumentację potwierdzającą zgodność (protokoły, zdjęcia, deklaracje, inne załączniki).

Raport zamknięcia zostanie przekazany Zamawiającemu wraz z dokumentacją powykonawczą.

Wykonawca zobowiązany jest do bieżącego prowadzenia dokumentacji potwierdzającej realizację robót budowlanych zgodnie z zasadą DNSH.

Dokumentacja ta obejmuje w szczególności:

Rejestry zastosowanych materiałów proekologicznych

Zestawienia i karty przekazania odpadów

Dokumentację fotograficzną z działań środowiskowych.

Odbudowa uszkodzonej infrastruktury i urządzeń na ujęciu wody w Lwówku Śląskim”

3) Wykonawca zobowiązany jest do:

- Prowadzenia powyższej dokumentacji w sposób rzetelny i aktualny,
- Przechowywania jej w miejscu dostępnym dla Zamawiającego,
- Przekazania jej w wersji elektronicznej lub papierowej na żądanie Zamawiającego, instytucji pośredniczącej lub kontrolującej – w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania takiego żądania.

3. DNSH w postępowaniu przetargowym

Zamawiający informuje, że realizacja przedmiotu zamówienia podlega obowiązkowi zgodności z zasadą „nieczynienia poważnych szkód dla środowiska” (ang. DNSH – Do No Significant Harm), zgodnie z art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r.

W związku z tym Wykonawca zobowiązany będzie do:

- realizacji zamówienia zgodnie z zasadą DNSH w zakresie łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, gospodarki o obiegu zamkniętym, ochrony zasobów wodnych, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów,
- stosowania w toku realizacji robót rozwiązań i materiałów ograniczających wpływ na środowisko, w tym m.in.: materiałów niskoemisyjnych lub z recyklingu, systemów segregacji odpadów budowlanych, środków ochrony powietrza, gleby i wód,
- prowadzenia i przechowywania dokumentacji potwierdzającej zgodność z zasadą DNSH (m.in. rejestr materiałów, zestawienia odpadów, protokoły ochrony zieleni, zdjęcia z budowy)

4. Zasada DNSH w umowie z Wykonawcą Robót budowlanych

- 1) Wykonawca zobowiązuje się do realizacji przedmiotu umowy w sposób zgodny z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” dla środowiska naturalnego (DNSH), zgodnie z art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r., w szczególności w zakresie:
łagodzenia i adaptacji do zmian klimatu,
gospodarki o obiegu zamkniętym,
zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli emisji,
ochrony wód, gleb, powietrza, różnorodności biologicznej i ekosystemów.
- 2) Wykonawca zobowiązuje się do opracowania i przekazania Zamawiającemu Raportu otwarcia zgodnego z zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH), określoną w rozporządzeniu (UE) 2020/852, wraz z pełną dokumentacją projektową.
- 3) Wraz z zakończeniem realizacji inwestycji Wykonawca zobowiązuje się opracować i przekazać Zamawiającemu Raport zamknięcia, potwierdzający wykonanie inwestycji zgodnie z założeniami DNSH, w szczególności z zakresem określonym w raporcie otwarcia. Raport zamknięcia przekazany będzie łącznie z kompletną dokumentacją powykonawczą.
- 4) Wykonawca prowadzi dokumentację działań środowiskowych w zakresie potwierdzającym zgodność robót z zasadą DNSH oraz udostępnia ją Zamawiającemu na każde pisemne żądanie w terminie do 2 dni roboczych. Dokumentacja ta może być również udostępniona instytucjom kontrolującym.
- 5) Wykonawca zobowiązuje się, że osoba pełniąca funkcję kierownika budowy z jego ramienia złoży, nie później niż w terminie 5 dni od rozpoczęcia robót budowlanych, pisemne oświadczenie o realizacji robót budowlanych zgodnie z zasadą „nieczynienia poważnych szkód dla środowiska” (DNSH)

Odbudowa uszkodzonej infrastruktury i urządzeń na ujęciu wody w Lwówku Śląskim”

Brak złożenia oświadczenia, o którym mowa powyżej, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, może zostać uznany za naruszenie obowiązków umownych i skutkować naliczeniem kar umownych.

- 6) W przypadku rażącego naruszenia obowiązków wynikających z realizacji zasady DNSH lub niewykazania zgodności na żądanie Zamawiającego, Zamawiający zastrzega sobie prawo do:
- wezwania Wykonawcy do niezwłocznego usunięcia uchybień w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze, rozwiązania umowy z winy Wykonawcy.

W przypadku stwierdzenia, że naruszenie obowiązków DNSH może skutkować utratą dofinansowania z funduszy Unii Europejskiej, Wykonawca ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za wszelkie szkody poniesione przez Zamawiającego.